

І. В. Несторишен

Хмельницький національний університет

ІННОВАЦІЙНИЙ ТА ПРОЄКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В ТУРИЗМІ

В сучасних умовах значної актуальності набувають питання щодо визначення підходів, інструментів та джерел післявоєнного відновлення України. План економічного відродження має стати наймасштабнішим проектом модернізації вітчизняної економіки та відбудови зруйнованих інфраструктурних об'єктів, що передбачає залучення фінансових ресурсів, обґрунтування параметрів інвестиційних проєктів на засадах сучасних тенденцій розвитку світової економіки. Враховуючи високий рівень глобалізації та сучасні темпи розвитку міжнародної економіки, завданням України є створення сприятливих умов для розвитку відповідних галузей народного господарства, які б могли конкурувати на міжнародному ринку та приймати активну участь у міжнародному розподілі праці. За таких умов, крім агропромислового комплексу, металургії, переробної галузі та ІТ-сектору, Україна має значний потенціал в сфері туризму. В сучасних умовах глобалізації інновації мають ґрунтуватися на систематичних дослідженнях та своєчасних розробках в рамках реагування на сигнали ринку на основі ефективно організованого процесу формування та реалізації інновацій. Важливим інструментом цього є проєктний менеджмент, який тісно пов'язаний з поняттям менеджменту інновацій. Проєкти являють собою організаційні рамки для планомірного, систематичного та побудованого на методичних засадах здобуття певних знань, навичок, ідей та результатів. В контексті туризму під проєктом можна розуміти систему чітко визначених цілей, що досягаються за допомогою спеціальних технічних засобів та технологічних процесів з використанням фінансових, матеріальних, трудових та інших ресурсів, а також управлінські рішення та організаційні заходи, направлені на створення та реалізацію туристичного продукту. Управління проєктами передбачає використання специфічних технологій створення туристичного продукту. Туристичний продукт як товар характеризується споживчою вартістю, тобто корисністю або здатністю задовільнити певні рекреаційні потреби людей. Корисність туристичного продукту визначається його цінністю для суб'єкта. Тому представники туристичної бізнес-спільноти мають намагатись створювати туристичний продукт, який був би цінний для максимальної великої кількості людей, тобто повинен мати масового споживача. Оскільки галузь туризму є досить специфічною порівняно із іншими складовими елементами народного господарства, створення та реалізація проєктів у цій сфері має певні особливості з врахуванням положень теорії управління в туризмі. Особливо слід відзначити про важливість науково-методичного забезпечення проєкту, а саме, має здійснюватися з використання загальної теорії туризму із залученням наукових положень різних дисциплін. В статті набули подальшого розвитку дослідження щодо особливостей інноваційного та проєктного менеджменту в сфері туризму, а саме, узагальнено вимоги до науково-методичного забезпечення проєктування з позиції теорії управління в туризмі.

Ключові слова: туризм, проєкт, проєктний менеджмент, інноваційний менеджмент, проєкт менеджмент в туризмі.

Постановка проблеми. Сьогодні значної актуальності набувають питання щодо визначення підходів, інструментів та джерел післявоєнного відновлення України. План економічного відродження має стати наймасштабнішим проектом модернізації вітчизняної економіки та відбудови зруйнованих інфраструктурних об'єктів, що передбачає залучення фінансових ресурсів, обґрунтування параметрів інвестиційних проєктів на засадах сучасних тенденцій розвитку світової економіки. Враховуючи високий рівень глобалізації та сучасні темпи розвитку міжнародної економіки, завданням України є створення сприятливих умов для розвитку відповідних галузей народного господарства, які б могли конкурувати на міжнародному ринку та приймати активну участь у міжнародному розподілі праці. За таких умов, крім агропромислового комплексу, металургії, переробної галузі та ІТ-сектору, Україна має значний потенціал в сфері туризму. Зазначимо, можливість використання цього потенціалу у післявоєнний період залежить від багатьох факторів, визначальними з яких є суттєве оновлення та модернізація туристичної та логістичної інфраструктури, а також вдосконалення інструментів взаємодії державних органів управління,

органів місцевого самоврядування та туристичної бізнес-спільноти. В основі зазначених трансформацій має бути інноваційний підхід за усіма етапами функціонування туристичного ланцюга: вибір туристичного продукту; прибуття в країну; туристичне прибуття в дестинацію; «споживання» туристичного продукту та його масштабування; виїзд з країни; зворотній зв'язок.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У науковій літературі питання використання інноваційних підходів та застосування основ проєктного менеджменту в різних сферах народного господарства досліджують багато вітчизняних та зарубіжних науковців і практиків, а саме: Кара Н.І., Зинич Л. В. [1], Башинська І.О. Хрїстова А.В. [2], Бушуєва Н. С. [3], Власова Н.М. [4], Сумець О.М. [5].

Внаслідок подальшого розвитку застосування інструментів інноваційного та проєктного менеджменту, а також значного зростання вітчизняної туристичної галузі у довоєнний період, відбулась активізація наукових досліджень щодо можливостей використання технологій інноваційного та проєктного менеджменту в сфері туризму. Зокрема, в цьому контексті можна виділити праці Романенко О., Яворська, О. [8], Гризов-

ської Л. [6], Давидової О. [7], Редько В. [9], Данченко О. [10] та інших науковців, в яких досліджуються питання можливостей та перспектив застосування технологій інноваційного та проектного менеджментів представниками туристичної бізнес-спільноти. В той же час, на сьогодні залишається відкритим питання особливостей використання нових підходів до застосування інноваційного та проектного менеджменту в сфері туризму з врахуванням особливостей створення та реалізації туристичного продукту.

Метою статті є систематизація підходів до здійснення інноваційного та проектного менеджменту в сфері туризму.

Виклад основного матеріалу дослідження. В сучасних умовах інновації мають ґрунтуватись на систематичних дослідженнях та своєчасних розробках в рамках реагування на сигнали ринку на основі ефективно організованого процесу формування та реалізації інновацій. Важливим інструментом цього є проектний менеджмент, який тісно пов'язаний з поняттям менеджменту інновацій. Проекти являють собою організаційні рамки для планомірного, систематичного та побудованого на методичних засадах здобуття певних знань, навичок, ідей та результатів. Інструмент проектно-організаційної організації знаходить у сучасних системах ринкової економіки широке застосування як комплексних, так порівняно простих специфічних завдань.

Сьогодні існує чимало визначень категорії «проект», під яким часто розуміють певний намір, або сукупність намірів для досягнення визначених цілей. В контексті туризму, під проектом можна розуміти систему чітко визначених цілей, що досягаються за допомогою спеціальних технічних засобів та технологічних процесів з використанням фінансових, матеріальних, трудових та інших ресурсів, а також управлінські рішення та організаційні заходи, направлені на створення та реалізацію туристичного продукту. На підставі даного визначення в якості проекту приймається туристичний продукт і відповідно управління проектами є управлінням створенням туристичного продукту. Основним методом розробки проектів є креативний підхід [8].

Управління проектами передбачає використання специфічних технологій створення туристичного продукту. Туристичний продукт як товар характеризується споживчою вартістю, тобто корисністю або здатністю задовільнити певні рекреаційні потреби людей. Корисність туристичного продукту визначається його цінністю для суб'єкта. Тому представники туристичної бізнес-спільноти мають намагатись створювати туристичний продукт, який був би цінний для максимально великої кількості людей, тобто повинен мати масового споживача. В управлінні туристичним проектом слід враховувати, що туристичний продукт складається з двох найважливіших елементів: тур та додаткові туристично-екскурсійні послуги. Головною тенденцією під час розроблення сучасних туристичних проектів є так звана «комерціалізація» та масштабування саме дру-

гої складової, а саме, зростання бюджету відпочинку поза межами вартості туристичної путівки (додаткові послуги, екскурсії, сувенірна продукція, ексклюзивні туристичні послуги, які не входять до стандартного туристичного пакета тощо).

Відзначимо, оскільки галузь туризму є досить специфічною порівняно із іншими складовими елементами народного господарства, створення та реалізація проектів у цій сфері має певні особливості з врахуванням положень теорії управління в туризмі. Особливо слід відзначити про важливість науково-методичного забезпечення проекту, а саме, має здійснюватися з використанням загальної теорії управління в туризмі із залученням наукових положень таких дисциплін [5]:

- краєзнавство (історія та пам'ятки);
- етнографія (побут, традиції, особливості поведінки);
- географія (місце розташування, рельєф та ландшафт, природні об'єкти);
- кліматологія (сезонні зміни за порами року, температурний режим, рекреація);
- мистецтвознавство (твори мистецтва, їх особливості та винятковість);
- дієтологія (орієнтація дієт на групи туристів);
- бальнеологія (наявність цілющих джерел);
- психологія (характеристика особистості потенційних туристів, формування привабливості туристичного продукту);
- соціологія (соціологічні дослідження).

Такий широкий діапазон наукових дисциплін свідчить про надзвичайну складність управління туристичними проектами. Це зумовлює високі вимоги до всіх видів забезпечення проекту, але особливо до кадрового, що вимагає залучення фахівців відповідного рівня. У зв'язку із цим, частиною туристичного проекту слід вважати методичні розроблення пам'яток для гідів та екскурсіводів. Можна стверджувати, що туризм є наукомісткою сучасною галуззю економіки, яка передбачає постійне застосування новацій та реалізації нових ідей.

Тож, в сучасних умовах запорукою успішного функціонування та розвитку будь-яких підприємницьких структур є безперервне фінансування інноваційних проектів за усіма сферами функціонування підприємства та прийняття управлінських рішень. Метою таких інвестицій в розробку інновацій є створення нової (вдосконаленої) продукції (послуги), підвищення ефективності операційної діяльності підприємства та системи прийняття управлінських рішень. Більшість вітчизняних та зарубіжних суб'єктів господарювання здійснюють свою інноваційну діяльність у рамках проектно-діяльності, на постійній основі реалізуючи різні проекти. Практика показує, що створення, впровадження та комерціалізація інновацій здійснюється шляхом реалізації інноваційних проектів.

Інноваційний та проектний менеджмент сьогодні є ключовим інструментом реалізації стратегій, впровадження інноваційних підходів, обґрунтування нових

методів розроблення та оптимізації процесів, а також управління ними. В сучасних умовах фахівці у сфері туризму повинні мати навички управління туристичними проектами, що відповідають сучасним вимогам ведення бізнесу, а також актуальним потребам суспільства, держави та навколишнього середовища. В цілому, проєктний менеджмент у туризмі є одним із найперспективніших напрямів професійної діяльності, оскільки в умовах деструктивних наслідків криз, впливів різноманітних чинників нестабільного, динамічного суспільно-політичного, соціального, політичного та економічного середовищ є дієвим інструментом досягнення визначених проєктом цілей.

Зазначимо, з позиції системного підходу сфера туризму є безперервним процесом створення проєкту, управлінням ним, а також його реалізацією. Будь-який проєкт у сфері туризмі – це багатогранне поняття, яке включає і туристичний продукт, і створення туристичного бізнес-суб'єкта, і планування маршруту та план розвитку дестинації. В загальному розумінні, проєкт може являти собою комплексний набір процесів та технологій, реалізація якого призводить до високоякісного та технологічного результату. В науковій літературі з проєктування в туризмі, проєктний менеджмент – це сфера діяльності, під час якої визначаються та досягаються певні цілі, оптимізується використання ресурсів (час, гроші, праця, матеріали, енергія, простір та ін.) у рамках певного проєкту (визначає кінцевий результат та обмеження за часом та/або іншими ресурсами). Зазначимо, поняття «проєкт» поєднує різноманітні види діяльності, які характеризуються низкою загальних ознак, а саме:

- спрямованість для досягнення конкретних цілей, певних результатів;
- динамічний розвиток галузі застосування проєкту;
- конкретизація заходу, розроблення як результату проєкту;

– координоване виконання численних взаємозалежних дій, орієнтованих досягнення успіху;

– обмежена протяжність у часі з певним початком та кінцем;

– обмеженість ресурсів;

– орієнтованість на якість.

Отже, проєктний менеджмент (project management) – це методологія досягнення успіху із застосуванням сучасних наукових методів для досягнення оптимальних результатів за вартістю, часом та якістю, а також задоволення інтересів усіх учасників проєкту, інструмент для швидкого та ефективного виведення інновації на ринок (рис. 1).

Проєктний менеджмент є комплексом заходів, операцій та дій, спрямованих на досягнення цілей проєкту. Управління проєктом – професійна діяльність з управління ресурсами (людськими та матеріальними) шляхом застосування методів, засобів та управління для успішного досягнення заздалегідь поставлених цілей у результаті виконання комплексу взаємозалежних заходів за певних вимог до термінів, бюджету та характеристик очікуваних результатів проєктів. Ефективне управління – менеджмент проєкту базується на балансі між завданнями проєкту, часом, витратами, продуктивністю та якістю.

Планування є найважливішим процесом у системі управління проєктами, оскільки результатом реалізації стає зазвичай унікальний об'єкт, продукт (послуга). Мистецтво управління проєктами спирається на ту чи іншу форму планування, що є вкрай важливим для успішного функціонування будь-якої організації. Якісне планування стає саме тим процесом, за допомогою якого туристичне підприємство адаптується до умов ринкового середовища, що постійно змінюються. Планування стосується всіх типів організацій і торкається усіх рівнів управління в туризмі. Хоча застосування методології планування не гарантує швидкого

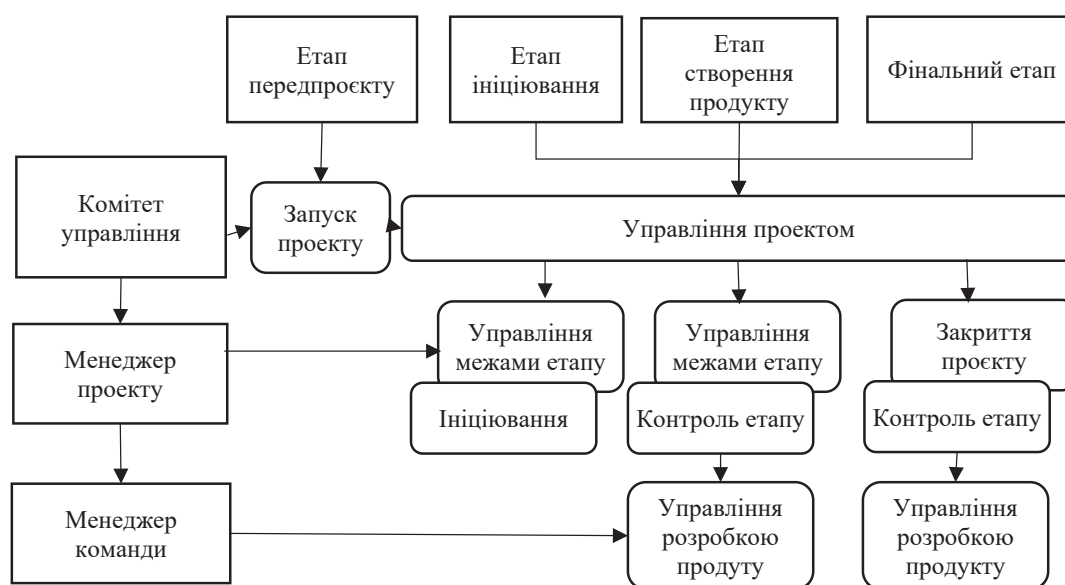

Рисунок 1 – Етапи проєктного менеджменту

Джерело: [10]

отримання прибутку чи досягнення успіху, такий підхід збільшує шанси на успіх діяльності у довгостроковій перспективі. Фахівцю в галузі туризму необхідно володіти здатністю до розробки нових туристичних проєктів, які відповідають вимогам сучасної туристичної індустрії; виявлення пріоритетних напрямів у проєктуванні; створення стратегій розвитку туристичної діяльності на державному та місцевому рівнях, а також відповідних рівнях проєктів [6].

Розроблення проєкту передбачає обов'язковість визначення його цілей, тому, в цьому контексті, можна сформулювати їх типологію:

- масштабні цілі (або *scoregoals*) – цілі, пов'язані з визначенням сукупності результатів, підсумків та вигід, а також види діяльності, необхідні для їх досягнення;
- часові цілі (або *timegoals*) – цілі, пов'язані з термінами реалізації проєкту чи його окремими етапами, дедлайн виконання завдань;
- витратні цілі (або *costgoals*) – цілі, пов'язані із фінансовим забезпеченням проєкту.

Проєктування від будь-яких інших процесів реалізації має стартову точку та кінцеву точку досягнення певних цілей та результатів. Початок та кінець проєкту дозволяють чітко відстежувати перебіг процесу у часі та оцінити правильність обраної стратегії.

Проєктний менеджмент у сфері туризму може включати певну кількість стейкхолдерів, а саме зацікавлених сторін, які беруть участь у процесі туристичної діяльності та приймають рішення щодо:

- спонсорів проєкту та його команди, наприклад, турфірми (турагентства), органи місцевого самоврядування, представники туристичної бізнес-спільноти;
- допоміжний персонал, наприклад, керівники туристичної групи, персонал готелів та хостелів;
- замовники, наприклад, клієнти, користувачі або покупці;
- постачальники, наприклад, екскурсійні бюро;
- опоненти проєкту, наприклад, громадські організації та об'єднання.

Серед етапів проєктного менеджменту, можна виділити такі складові:

- планування: включає визначення стратегічних цілей, завдань, термінів, запланованих результатів, аналіз стейкхолдерів та зовнішнього середовища;
- організація: включає реалізацію, призначення виконавців проєкту, аналіз ризиків, планування, укладання контрактів та договорів, з виділенням проміжних результатів його реалізації.
- контроль: включає відстежування процесу проєктування, розроблення та управління активами.
- оцінювання: передбачає фіксування різних показників, зокрема, фінансових та статистичних.

У проєктному менеджменті в туризмі на проєкт впливає безліч факторів як внутрішніх, так і зовнішніх. Серед внутрішніх чинників можна виділити:

- стиль керівництва;
- учасників та команду проєкту;
- методи та засоби комунікацій;

- економічні та соціальні умови проєкту;
- екологічні характеристики проєкту;
- технічні умови;
- рівень комп'ютеризації та інформатизації проєкту.

Зовнішні чинники можуть включати політичну, екологічну ситуацію, соціальні особливості, культурні риси, економіку тощо.

Запорукою успішного розвитку проєктного менеджменту є залучення якісних фахівців у цій сфері, а саме проєктних менеджерів (projeсt-менеджерів, або проджектів) – співробітників, які організують постійну роботу команди та, певною мірою, є зв'язною ланкою між замовником та підрядниками. Сфера відповідальності проєктних менеджерів окреслена такими завданнями:

- виконання цілей та завдань замовника. В цьому контексті ключова відповідальність проджекта – не просто виконати вимоги замовника, а залишити його по-справжньому задоволеним.
- виконання цілей та завдань керівництва (аутсорсингової компанії). Головним завданням проджекта є оптимізація витрат та досягнення відповідного рівня фінансового результату (згідно бюджету).
- виконання цілей та завдань команди. До завдань проджекта входить планування, організація, мотивація, контроль роботи команди, а також вирішення конфліктних ситуацій.

Безпосередньо, проєктний менеджер під час виконання проєкту виконує такі види робіт:

- розроблення технічних завдань для учасників проєктної команди та підрядників з відповідним узгодженням із керівництвом;
- ранжування завдань за пріоритетами, призначення дедлайнів та їх контроль;
- розподіл навантаження на команду та оптимізація процесів для успішного виконання проєкту;
- підвищення якості виконання завдань без збільшення бюджету;
- мінімізування ризиків усередині компанії та управління ними;
- облік та ведення документації всередині компанії;
- налагодження відносин усередині команди, між компанією та клієнтом.

Потрібно розуміти, що конкретний список завдань проєкт-менеджера варіюється залежно від конкретної компанії. Корпоративна культура сильно впливає на обов'язки проєктного керівника..

Висновки. Отже, туризм – одна з пріоритетних вітчизняних галузей народного господарства, яка тісно пов'язана з вирішенням соціальних завдань щодо створення нових робочих місць, розвитком місцевих громад та інфраструктури. За умови створення сприятливих умов на державному рівні, а також співпраці органів місцевого самоврядування та туристичної бізнес-спільноти, ця галузь має значний потенціал щодо відновлення у післявоєнний період. В цьому контексті варто звернути увагу на сучасні технології проєктного менеджменту в туризмі, в основі якого лежить якісне кадрове та ресурсне забезпечення. Крім того, враху-

вання особливостей туристичної галузі дозволить прискорити економічне відновлення України.

Таким чином, однією з умов успішної реалізації проєктів в сфері туризму є використання інструментів проєктного менеджменту, який визначає послідовність проєктування конкретного туристичного продукту, що переводить туристичну галузь на якісно новий,

вищий рівень, ставлячи її в один ряд з іншими сучасними високотехнологічними галузями національного господарства. В наступних наукових дослідженнях доцільно звернути увагу на сучасні технології проєктного менеджменту, які дозволяють використовувати гнучкі інструменти управління, що дозволить забезпечити більш якісне досягнення результатів.

Список використаних джерел:

1. Кара Н.І., Зинич Л. В. Особливості інноваційного менеджменту в діяльності міжнародних компаній. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку. Львів : НУ «Львівська політехніка», 2021. № 2. С. 40–46.
2. Башинська І.О. Хрїстова А.В. Використання сучасних інформаційних технологій управління проєктами. *Економічний журнал Одеського політехнічного університету*. 2017. № 1. С. 16–22.
3. Бушуєва Н. С., Бушуєв Д. А., Козир Б.Ю. Development project management capability of the infrastructure program. *Сучасний стан наукових досліджень та технологій в промисловості*. 2019. № 2(8). С. 15–24.
4. Власова Н.М., Смирнова В.В., Семенченко Н.Ю. Інноваційна діяльність в туристичному бізнесі. *Культура народів Причорномор'я*. 2009. № 176. С. 113–114.
5. Сумець О.М. Проєктно-орієнтоване управління організацією : навчальний посібник. Київ : Університет «КРОК», 2022. 167 с.
6. Гризовська Л.О. Особливості та сучасні тенденції управління туристичним бізнесом в Україні. *Економіка та управління підприємствами*. 2018. Випуск 28-1. С. 115–118. URL: http://bses.in.ua/journals/2018/26_1_2018/24.pdf
7. Давидова О. Особливості застосування інновацій у розвитку туристичної галузі України. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка*. 2015. № 7 (172). С. 65–69.
8. Романенко О., Яворська О. Особливості інновацій в туризмі та індустрії гостинності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. (8). С. 5–9.
9. Редько В. Особливості методології проєктного менеджменту в туристичному бізнесі. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія : Менеджмент інновацій*. 2016. Т. 24. Вип. 6. С. 114–122.
10. Данченко О., Занора В. Проєктний менеджмент: управління ризиками та змінами в процесах прийняття управлінських рішень : монографія Черкаси : ПП Чабаненко Ю.А., 2019. 278 с.

References:

1. Kara N.I., Zynych L. V. (2021). Osoblyvosti innovatsiynoho menedzhmentu v diialnosti mizhnarodnykh kompanii [Features of innovation management in the activities of international companies]. *Menedzhment ta pidpriemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennia ta problemy rozvytku*. Lviv: NU "Lvivska politekhnika", no. 2, pp. 40–46.
2. Bashynska I.O., Khristova A.V. (2017). Vykorystannia suchasnykh informatsiinykh tekhnolohii upravlinnia proektamy [Use of modern project management information technologies]. *Ekonomichnyi zhurnal Odeskoho politekhnichnoho universytetu*, no. 1, pp. 16–22.
3. Bushueva N.S., Bushuev D.A., Kozyr B.Yu. (2019). Development project management capability of the infrastructure program. *Suchasnyi stan naukovykh doslidzhen ta tekhnolohii v promyslovosti*, no. 2(8), pp. 15–24.
4. Vlasova N., Smyrnova V., Semenchenko N. (2009). Innovatsiynna diialnistj v turystychnomu biznesi [Innovative activity in the tourism business]. *Kuljtura narodiv Prychornomor'ja*, no. 176, pp. 113–114.
5. Sumets O.M. (2022). Proektno-oriientovane upravlinnia orhanizatsiieiu: navchalnyi posibnyk [Project-oriented organization management]. Kyiv: Universytet "KROK", 167 p.
6. Hryzovska L. (2018). Osoblyvosti ta suchasni tendentsii upravlinnia turystychnym biznesom v Ukraini [Features and modern trends in tourism business management in Ukraine]. *Ekonomika ta upravlinnia pidpriemstvamy*, vol. 28-1, pp. 115–118. Available at: http://bses.in.ua/journals/2018/26_1_2018/24.pdf
7. Davydova O. (2015). Osoblyvosti zastosuvannja innovacij u rozvytku turystychnoji ghaluzi Ukrajinny [Features of the application of innovations in the development of the tourism industry of Ukraine]. *Visnyk Kyjivskogho nacionaljnogho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Ekonomika*, no. 7 (172), pp. 65–69.
8. Romanenko O., Javorsjka O. (2018). Osoblyvosti innovacij v turyzmi ta industriji ghostynnosti [Features of innovations in tourism and the hospitality industry]. *Investyciji: praktyka ta dosvid*, (8), pp. 5–9.
9. Redjko V. (2016). Osoblyvosti metodologiji proektynogho menedzhmentu v turystychnomu biznes [Features of the project management methodology in the tourism business]. *Visnyk Dnipropetrovsjkogho universytetu. Serija: Menedzhment innovacij*, t. 24, vol. 6, pp. 114–122.
10. Danchenko O., Zanova V. (2019). Proektynj menedzhment: upravlinnja ryzykamy ta zminamy v procesakh pryjnattja upravlinsjkykh rishenj [Project management: managing risks and changes in the process of making managerial decisions]: monohrafija. Cherkasy: PP Chabanenko Ju.A., 278 p.

Ihor Nestoryshen

Khmelnitsky National University

INNOVATIVE AND PROJECT MANAGEMENT IN TOURISM

In today's conditions, questions regarding the determination of approaches, tools and sources of post-war reconstruction of Ukraine are gaining considerable relevance. The economic revitalization plan should become one of the largest projects of modernization of the domestic economy and reconstruction of destroyed infrastructure facilities, which involves attracting financial resources, substantiating the parameters of investment projects on the basis of modern trends in the development of the world economy. Taking into account the high level of globalization and the modern pace of development of the international economy, the task of Ukraine is to create favorable conditions for the development of relevant branches of the national economy, which could compete on the international market and take an active part in the international division of labor. Under such conditions, in addition to the agro-industrial complex, metallurgy, the processing industry and the IT sector, Ukraine has significant potential in the field of tourism. In today's conditions of globalization, innovations should be based on systematic research and timely development within the framework of responding to market signals based on an effectively organized process of formation and implementation of innovations. An important tool for this is project management, which is closely related to the concept of innovation management. Projects represent an organizational framework for the planned, systematic and methodical acquisition of certain knowledge, skills, ideas and results. In the context of tourism, a project can be understood as a system of clearly defined goals that are achieved with the help of special technical means and technological processes using financial, material, labor and other resources, as well as management decisions and organizational measures aimed at the creation and implementation of a tourist product. Project management involves the use of specific technologies for creating a tourist product. A tourist product as a commodity is characterized by consumer value, that is, usefulness or the ability to satisfy certain recreational needs of people. The usefulness of a tourist product is determined by its value for the subject. Therefore, representatives of the tourist business community should try to create a tourist product that would be valuable for the largest possible number of people, that is, it should have a mass consumer. Since the tourism industry is quite specific compared to other constituent elements of the national economy, the creation and implementation of projects in this area has certain features, taking into account the provisions of the management theory in tourism. It should be especially noted about the importance of scientific and methodological support of the project, namely, it should be carried out using the general theory of tourism with the involvement of scientific provisions of various disciplines. The article further developed the research on the peculiarities of innovative and project management in the field of tourism, namely, summarized the requirements for scientific and methodological support of planning from the standpoint of management theory in tourism.

Key words: *tourism, project, project management, innovation management, project management in tourism.*

Статтю подано до редакції 08.02.2023